

I

(Állásfoglalások, ajánlások, iránymutatások és vélemények)

VÉLEMÉNYEK

TANÁCS

A TANÁCS VÉLEMÉNYE

(2007. február 27.)

Szlovákia 2006–2009 közötti időszakra vonatkozó aktualizált konvergenciaprogramjáról

(2007/C 72/01)

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Közösséget létrehozó szerződésre,

tekintettel a költségvetési egyenleg felügyeletének megerősítéséről és a gazdaságpolitikák felügyeletéről és összehangolásáról szóló, 1997. július 7-i 1466/97/EK tanácsi rendeletre ⁽¹⁾, és különösen annak 9. cikke (3) bekezdésére,

tekintettel a Bizottság ajánlására,

a Gazdasági és Pénzügyi Bizottsággal folytatott konzultációt követően,

A KÖVETKEZŐ VÉLEMÉNYT FOGALMAZTA MEG:

- (1) 2007. február 27-én a Tanács megvizsgálta Szlovákia 2006–2009 közötti időszakra vonatkozó aktualizált konvergenciaprogramját.
- (2) A program alapjául szolgáló makrogazdasági forgatókönyv szerint a reál-GDP növekedése a 2006-os 6,6 %-ról 2007-ben 7,1 %-ra nő, ezután 2008-ban és 2009-ben 5,5 %-ra, illetve 5,1 %-ra csökken. A jelenleg rendelkezésre álló információk fényében úgy tűnik, hogy a forgatókönyv 2006 tekintetében óvatos, a programidőszak hátralévő része tekintetében pedig megalapozott növekedési feltételezéseken alapul. A program inflációs előrejelzése is valószínűnek tűnik.
- (3) A Bizottság szolgálatainak 2006. őszi előrejelzése szerint az államháztartási hiány 2006-ban a GDP 3,4 %-a lesz, szemben a konvergenciaprogram előző változatában foglalt, a GDP 4,2 %-ának megfelelő céllal. A jobb eredmény oka a GDP és a foglalkoztatás vártnál sokkal erőteljesebb növekedése, továbbá a kamatkidadások és a nyugdíjreformmal kapcsolatos költségek vártnál alacsonyabb szintje. Az előre nem látott növekedésből származó bevételi többlet egy részét azonban elköltötték, és nem a hiány gyorsabb csökkentésére fordították.

⁽¹⁾ HL L 209., 1997.8.2., 1. o. Az 1055/2005/EK rendelettel (HL L 174., 2005.7.7., 1. o.) módosított rendelet. Az ebben a szövegben említett dokumentumok az alábbi weboldalon érhetők el:
http://europa.eu.int/comm/economy_finance/about/activities/sgp/main_en.htm

- (4) A program előző változatával egyezően az új program középtávú költségvetési stratégiájának fő célja az államháztartás hosszú távú fenntarthatóságának megvalósítása 2010-ig, főként a strukturális egyenleg (a ciklikusan kiigazított, egyszeri és egyéb intézkedések nélkül számított egyenleg) tekintetében a GDP 0,9 %-ának megfelelő középtávú költségvetési hiánycél megvalósítása révén. A program szerint a 2006-ban a GDP 3,7 %-át kitevő államháztartási hiány 2009-ig fokozatosan a GDP 1,9 %-ára csökken, az elsődleges hiány pedig 1,9 %-ról 0,2 %-ra. Az előirányzott költségvetési konszolidáció a kiadások – mind a folyó, mind a tőkekiadások – visszafogására épül (a kiadások GDP-hez viszonyított aránya 3,25 százalékponttal csökken), amit csaknem teljesen semlegesít a bevételi arány (1,5 százalékpontos) csökkenése. A program előző változatával összehasonlítva az új program sokkal kedvezőbb makrogazdasági forgatókönyv mellett ugyanazt a kiigazítást tervezi.
- (5) A közösen megállapított módszertannal összhangban számított strukturális hiány a tervek szerint a 2006-ban a GDP 3,5 %-át kitevő értékről 2009-ig a GDP mintegy 2,5 %-ára csökken. A program az előző változathoz hasonlóan középtávú költségvetési célkitűzésként a strukturális hiánynak éppen a GDP 1 %-a alatt maradó szintjét határozza meg, amelyet nem a programidőszakban, hanem 2010-ben akarnak elérni. Mivel a középtávú célkitűzés szigorúbb az irányadó minimumértéknél (amely a becslések szerint a GDP mintegy 2 %-át kitevő hiány), megvalósítása valószínűleg biztonsági tartalékokat nyújt a túlzott hiány felmerülésével szemben. A középtávú célkitűzés a Stabilitási és Növekedési Paktumban és a magatartási kódexben az euro-övezeti és az ERM II-höz csatlakozott tagállamok számára kijelölt sávon belül van, és megfelelően tükrözi a potenciális kibocsátás hosszú távú átlagos növekedését és az adósságrátát.
- (6) A programban szereplő költségvetési előrejelzésekkel kapcsolatos kockázatok összességében kiegyensúlyozottak. A makrogazdasági forgatókönyvből eredő kockázatok nagyjából semlegesek, míg az adóelőrejelzések egészében nézve úgy tűnik, hogy megbízható feltételezéseken alapulnak. A programban előirányzott költségvetési konszolidáció a kiadások visszafogására épül, a program ugyanakkor nem ad megfelelő tájékoztatást az ezt támogató (2007 utáni) intézkedésekről, és nem határoz meg kötelező jellegű középtávú kiadási kereteket. Másfelől Szlovákia az elmúlt években jó eredményeket ért el, noha a költségvetési célok elérését megkönnyítette a vártnál nagyobb növekedés és az uniós pénzeszközök vártnál alacsonyabb igénybevétele.
- (7) E kockázatértékelés alapján a programban szereplő költségvetési irányvonal nagyjából alkalmasnak tűnik arra, hogy 2007-ig a Tanács ajánlásának megfelelően megszüntessék a túlzott hiányt. A növekedési kilátások javulása és a kedvező gazdasági időszak miatt azonban a korrekciós időszak alatt strukturális szempontból szigorítani kellene a kiigazítási pályát. Úgy tűnik, hogy a programban szereplő költségvetési irányvonal normál makrogazdasági ingadozások esetén a elkövetkező években nem képes elegendő biztonsági tartalékokat nyújtani a GDP 3 %-ában rögzített hiánykülönbözet átlépésével szemben. Az irányvonal ahhoz is kevésnek tűnik, hogy biztosítsa a középtávú célkitűzés program szerinti, 2010-es megvalósítását. A túlzott hiány megszüntetését követő években a középtávú célkitűzés irányába ható kiigazítás program szerinti ütemét fokozottan összhangban kellene állítani a Stabilitási és Növekedési Paktummal, amely az euro-övezeti és az ERM II-höz csatlakozott tagállamok esetében előírja, hogy a strukturális egyenleg éves javításának irányadó mértéke a GDP 0,5 %-a, kedvező gazdasági időszakokban viszont magasabbnak kell lennie. A 2007 és 2009 közötti, előre láthatólag kedvező gazdasági időszakban a strukturális egyenlegnek mindössze 0,75 %-os GDP-arányos javulása várható.
- (8) A bruttó államadósság a becslések szerint 2006-ban elérte a GDP 33,1 %-át, azaz jóval a Szerződésben meghatározott 60 %-os referenciaérték alatt maradt. A program előrejelzése szerint az adósságráta a programidőszak alatt 3,4 százalékponttal csökken.
- (9) Az előregedés hosszú távú költségvetési hatása Szlovákiában kisebb, mint az EU-átlag, mivel a közelmúlt nyugdíjreformja által befolyásolt nyugdíjkiadások kevésbé nőttek, mint más országokban. A kiinduló költségvetési egyenleg még a népesség előregedése okozta hosszú távú költségvetési hatások nélkül is kockázatot jelent az államháztartás hosszú távú fenntarthatóságára nézve. Az államháztartás konszolidációja ezért hozzájárulna az államháztartás fenntarthatóságával kapcsolatos kockázatok csökkentéséhez. Az államháztartás fenntarthatóságát tekintve Szlovákia összességében közepes kockázattal szembesül.

- (10) A konvergenciaprogram a középtávú költségvetési stratégia szempontjából nem értékeli minőségileg a nemzeti reformprogram 2006. októberi végrehajtási jelentésének általános hatását. A program mindamelllett ad némi tájékoztatást a nemzeti reformprogramban tervezett fő reformokkal járó közvetlen költségvetési költségekről vagy megtakarításokról, költségvetési előrejelzései pedig úgy tűnik, hogy figyelembe veszik a nemzeti reformprogramban körvonalazott intézkedések államháztartási hatásait. Úgy tűnik, hogy a konvergenciaprogramnak az államháztartás területére tervezett intézkedései nem állnak teljesen összhangban a nemzeti reformprogramban előirányzott intézkedésekkel. Az oktatást leszámítva a programban felsorolt kiadási prioritások eltérnek a nemzeti reformprogramban megállapított fő kihívásoktól. A nemzeti reformprogramban említett jelentős oktatási támogatás pedig nem jelenik meg egyértelműen a 2007-es költségvetésben vagy a konvergenciaprogramban.
- (11) A programban szereplő költségvetési stratégia nagyjából megfelel a 2005–2008 közötti időszakra vonatkozó, az integrált iránymutatásokban foglalt átfogó gazdaságpolitikai iránymutatásoknak.
- (12) Ami a stabilitási és konvergenciaprogramok magatartási kódexében meghatározott adatszolgáltatási követelményeket illeti, a program minden előírt adatot megad, és a nem kötelező adatok leg többjét is tartalmazza ⁽¹⁾.

A Tanács úgy véli, hogy a program biztosítja a túlzott hiány 2007-ig történő megszüntetését, és ugyan korlátozottan, de eredményeket hoz a középtávú célkitűzés megvalósításában.

A fenti értékelés alapján és a 2005. július 5-i, a 104. cikk (7) bekezdése szerinti ajánlás fényében a Tanács felkéri Szlovákiát a következők megvalósítására:

- i. használja ki az erőteljes növekedést ígérő kilátásokat arra, hogy a túlzott hiány 2007-ig történő, nagyobb biztonsági tartalékot nyújtó megszüntetése érdekében fokozza a strukturális kiigazítást, és hogy gyorsítsa fel a középtávú célkitűzés megvalósítását; valamint
- ii. erősítse meg a középtávú kiadási korlátok kötelező jellegét a központi kormányzat esetében.

A kulcsfontosságú makrogazdasági és költségvetési előrejelzések összehasonlítása

		2005	2006	2007	2008	2009
Reál-GDP (%-os változás)	KP 2006. december	6,1	6,6	7,1	5,5	5,1
	BIZ 2006. november	6,0	6,7	7,2	5,7	nincs adat
	KP 2005. december	5,1	5,4	6,1	5,6	nincs adat
HICP infláció (%)	KP 2006. december	2,8	4,4	3,1	2,0	2,4
	BIZ 2006. november	2,8	4,5	3,4	2,5	nincs adat
	KP 2005. december	2,2	1,5	2,2	2,5	nincs adat
Kibocsátási rés (a potenciális GDP %-ában)	KP 2006. december ⁽¹⁾	- 2,2	- 0,9	1,0	1,6	1,9
	BIZ 2006. november ⁽⁵⁾	- 2,0	- 0,7	1,1	1,6	nincs adat
	KP 2005. december ⁽¹⁾	- 1,6	- 1,1	0,1	0,8	nincs adat

⁽¹⁾ A program nem szolgáltat adatot a 2009-es év államháztartási kiadásairól feladatcikkek szerinti bontásban.

		2005	2006	2007	2008	2009
Államháztartási egyenleg ⁽⁶⁾ (a GDP %-ában)	KP 2006. december	- 3,1	- 3,7	- 2,9	- 2,4	- 1,9
	BIZ 2006. november	- 3,1	- 3,4	- 3,0	- 2,9	nincs adat
	KP 2005. december	- 4,9	- 4,2	- 3,0	- 2,7	nincs adat
Elsődleges egyenleg ⁽⁶⁾ (a GDP %-ában)	KP 2006. december	- 1,4	- 1,9	- 0,9	- 0,6	- 0,2
	BIZ 2006. november	- 1,4	- 1,7	- 1,1	- 0,9	nincs adat
	KP 2005. december	- 3,1	- 2,3	- 1,1	- 0,8	nincs adat
Ciklikusan kiigazított egyenleg ⁽⁶⁾ (a GDP %-ában)	KP 2006. december ⁽¹⁾	- 2,4	- 3,4	- 3,2	- 2,9	- 2,5
	BIZ 2006. november	- 2,5	- 3,2	- 3,3	- 3,3	nincs adat
	KP 2005. december ⁽¹⁾	- 4,4	- 3,9	- 3,0	- 2,9	nincs adat
Strukturális egyenleg ⁽²⁾ ⁽⁶⁾ (a GDP %-ában)	KP 2006. december ⁽³⁾	- 1,6	- 3,5	- 3,2	- 2,9	- 2,5
	BIZ 2006. november ⁽⁴⁾	- 1,7	- 3,3	- 3,3	- 3,3	nincs adat
	KP 2005. december	- 3,6	- 3,9	- 3,1	- 2,9	nincs adat
Bruttó államadósság ⁽⁶⁾ (a GDP %-ában)	KP 2006. december	34,5	33,1	31,8	31,0	29,7
	BIZ 2006. november	34,5	33,0	31,6	31,0	nincs adat
	KP 2005. december	33,7	35,5	35,2	36,2	nincs adat

Megjegyzések:

⁽¹⁾ A Bizottság szolgálatainak számításai a programban megadott információk alapján.

⁽²⁾ Ciklikusan kiigazított egyenleg, az egyszeri és egyéb átmeneti intézkedések nélkül (hasonlóan az előző sorokhoz).

⁽³⁾ Egyszeri és egyéb átmeneti intézkedések a program szerint (a GDP 0,8%-a 2005-ben, hiánynövelő; a GDP 0,1%-a 2006-ban, hiánycsökkentő).

⁽⁴⁾ Egyszeri és egyéb átmeneti intézkedések a program szerint (a GDP 0,9%-a 2005-ben, hiánynövelő; a GDP 0,1%-a 2006-ban, hiánycsökkentő).

⁽⁵⁾ A 2005–2008 közötti időszakra vonatkozóan 5,2%-os, 5,3%-os, 5,3%-os és 5,2%-os becsült potenciális növekedés alapján.

⁽⁶⁾ 2006 októbere óta Szlovákia végrehajtja a második pillért képező túlfedezeti nyugdíjrendszerek besorolásáról szóló, 2004. március 2-i Eurostat-határozatot. A program előző változatából származó államháztartási adatokat ennek megfelelően módosították, hogy lehetővé tegyék az új változattal és a Bizottság szolgálatainak őszi előrejelzésével való összehasonlítást.

Forrás:

Konvergenciaprogram (KP); a Bizottság szolgálatainak 2006. őszi gazdasági előrejelzései (BIZ); a Bizottság szolgálatainak számításai